

Fractie SP
T.a.v. Adrie Geerts

E-mail gemeente@oss.nl
www.oss.nl

Postbus 5
5340 BA Oss

Wilt u bij uw reactie de
datum van deze brief en
ons kenmerk vermelden?

Datum	Ons kenmerk	Behandeld door	Doorkiesnummer
03-06-2025		M. Mooren	14 0412
Onderwerp			Aantal bijlagen
Vervolg vragen van de fractie SP over Gifstoffen in de Osse polders			2

Geachte heer Geerts,

U hebt het college op 5 Mei 2025 artikel 41 vragen gesteld. Deze vragen gaan over gifstoffen in de Osse polders. In deze brief beantwoord ik uw vragen puntsgewijs.

Vraag 1: *Daarom vragen wij u opnieuw om ons helderheid te verschaffen over de mate waarin effluent van de zuiveringsinstallatie in Oijen terecht kan komen in de Osse polders.*

Water stroomt stroomafwaarts. Het effluent van de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) wordt afgevoerd via de Teefelse Wetering en de Hertogswetering naar Gewande en eindigt in de Maas.

Het water in de Hertogswetering wordt gebruikt om water in de polders te laten. Dit water wordt bovenstrooms ingelaten van het punt waar effluent de Hertogswetering bereikt. Er wordt door het waterschap benedenstrooms stuw Oijense Hut geen water vanuit de Hertogswetering ingelaten. Een onderzoek naar de invloedssfeer van de RWZI van het waterschap Aa en de Maas in 2019 bevestigt dat het water ter hoogte van het inlaatpunt niet onder invloed staat van de RWZI.

De Lithse Polder (Roode Wetering) ontvangt water bovenstrooms het lozingspunt van het RWZI. In deze polder wordt dus geen water ingelaten dat in aanraking is geweest met het effluent van de RWZI.

Het poldersysteem ten zuiden van de Hertogswetering (Hoefgraaf) wordt gevoed door de Osse aanvoersloot en door een inlaatpunt uit de haven van Oss. De Osse aanvoersloot ontvangt water bovenstrooms van de RWZI. In deze polder wordt dus geen water ingelaten dat in aanraking is geweest met het effluent van de RWZI.

Kortom naast de Teefelse Wetering en de Hertogswetering worden er geen watergangen gevoed met effluent uit de zuiveringsinstallatie in Oijen.

Ter verduidelijking is in bijlage 1 een kaart toegevoegd. Als u verdere vragen heeft over de verspreiding van het effluent van de zuiveringsinstallatie in Oijen zou ik u graag doorverwijzen naar het bevoegd gezag, het Waterschap Aa en Maas.

Vraag 2: *De SP betwijfelt dan ook of het Nieuwe Normaal zal helpen om de verspreiding van zink (en andere zware metalen als koper en lood) in ons leefmilieu tegen te gaan. Klopt dit? Betekent dit dat aanvullend beleid nodig is?*

Dit klopt niet. Het Nieuwe Normaal zal op dezelfde manier als het convenant duurzaam bouwen, bijdragen om de verspreiding van zink (en andere zware metalen zoals koper en lood) in ons leefmilieu tegen te gaan.

Het Nieuwe Normaal is erop gericht materialen te gebruiken met zo min mogelijk milieu impact, zoals bio-based materiaal en tweedehands materialen met een lage milieu impact. Materialen zoals zink, koper en lood hebben een hoge milieu impact. Het gebruik van deze materialen wordt daarom ook door het Nieuwe Normaal tegen gegaan.

Naast Het Nieuwe Normaal hebben we het uitgangspunt om schoon water schoon te houden, en dus geen uitlogende (bouw)materialen te gebruiken verankert in gemeentelijk beleid, zoals het Water- en Rioleringsprogramma 2023-2029.

Vraag 3a: *Voor de productie van een ton zink is echter nog aanzienlijk meer energie nodig: 4,9 MWh. Bovendien is oud zink lastig te recyclen en is het zink dat uitspoelt naar het milieu helemaal niet te recyclen. Graag uw reactie.*

Voor de productie van zowel zink, als gecoat staal wordt veel energie gebruikt. Beide materialen zijn geen duurzame materialen. Het gebruik van beide materialen wordt met het Nieuwe Normaal tegengegaan. Het Nieuwe Normaal promoot het gebruik van, bestaande, beschikbare, bio-based materialen.

Vraag 3b: *Bent u bereid om met uw convenantpartners in het Nieuwe Normaal te bezien hoe de verspreiding van zink in ons leefmilieu kan worden beperkt, mede in het licht van resultaatsverplichting van de Kaderrichtlijn Water?*

Het gebruik van zink wordt door toepassing van het Nieuwe Normaal, door alle convenant partners beperkt. Het Nieuwe Normaal zal tot 2050 gefaseerd toegepast worden. Hiermee past het bij de doelstelling van Oss om in 2050 klimaatneutraal en circulair te zijn. Over de resultaatsverplichting met betrekking tot de Kaderrichtlijn Water is de gemeente met het waterschap, Rijkswaterstaat en de Omgevingsdienst Brabant Noord in overleg.

Vraag 4a: *liggen er in de gemeente Oss nog overstorten van gemengde rioleringsstelsels?*

Ja, in de gemeente Oss liggen 37 overstorten vanuit het gemengde rioleringsstelsel.

Vraag 4b: *waar liggen deze overstorten, hoe vaak storten ze over en hoe ver wordt de verontreiniging dan verspreid?*

De locatie van de overstorten is zichtbaar in bijlage 2. Hoe vaak de overstort overloopt en hoever de verontreiniging reikt is niet kort te beantwoorden. Dit is voor iedere overstort anders en afhankelijk van veel verschillende factoren.

Vraag 4c: *hoe ziet het programma voor de sanering van deze overstorten er uit en wanneer is de laatste overstort gesaneerd?*

Er is op dit moment geen programma voor het saneren van deze overstorten. Overstorten zullen blijven bestaan zolang er gemengde rioleringsstelsels zijn. Wel is de werking van de overstorten steeds minder nodig, als er minder hemelwater de gemengde riolering bereikt als gevolg van het afkoppelen van verhard oppervlak.

Vraag 5:

Overstorten worden overbodig wanneer de afvoer van regenwater wordt losgekoppeld van het vuilwaterriool. Afstomend regenwater blijkt echter vaak verontreinigd met zware metalen. Volgens het artikel in Brabants Dagblad veelal afkomstig van zinken dakgoten, remvoeringen en banden van auto's en bovenleidingen van treinen. Met andere woorden, komen we niet van de regen in de drup?

Graag vernemen wij uw visie op deze problematiek en op welke wijze het leven in onze poldersloten en de gezondheid van het vee beter en duurzamer beschermd kan worden.

Het loskoppelen van hemelwater van het vuilwaterriool is een belangrijke stap in duurzaam waterbeheer. In het water- en rioleringsprogramma Oss 2023-2029 zijn verschillende acties genoemd om het afvoer van hemelwater los te koppelen van het vuilwaterriool.

Regenwater laten infiltreren heeft veel voordelen. Vaak is dit water ook nog het meest schoon, maar inderdaad niet altijd.

In de huidige situatie kan uitlogend materiaal zorgen voor verspreide verontreiniging als we meer afkoppelen. Als we niet afkoppelen, en we krijgen te maken met de grotere 'klimaatbuien' komt hetzelfde water via overstorten in de riolering of bij de zuivering alsnog in het milieu terecht. Het beste is het voorkomen van de verontreiniging door dergelijke materialen niet meer toe te passen, alleen kunnen wij dat als gemeente niet altijd beïnvloeden.

De recente sterfte van het vee in Eindhoven als gevolg van metaalvergiftiging door riool overstorten, is een zorgwekkende gebeurtenis. Door de ondertekening van het Nieuwe Normaal bevordert de gemeente Oss de afname van zink en andere niet-duurzame materialen in de bouw.

De gemeente Oss is niet het bevoegd gezag over de materiaalkeuze van de bovenleidingen van treinen of het materiaal wat in auto's wordt toegepast, maar probeert wel het gebruik van duurzame transport te stimuleren. Ook wordt er in samenwerking met waterschap Aa en Maas en andere partijen gewerkt aan een betere waterkwaliteit. Momenteel wordt er onderzocht welke acties de betrokken partijen, en de gemeente, kunnen nemen om de waterkwaliteit te verbeteren.

Met vriendelijke groet,

Dolf Warris
Wethouder Milieu

Bijlage 1: Afbeelding Waterstromen Hertogswetering

